

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia **16 lipca 2019 roku** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że:

1. **A. K. (1)** jako rektor Wyższej Szkoły (...) (poprzednio Wyższa Szkoła (...) w Ł.) ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz z **uczelnia i kanclerzem Z. D. (1)** za zobowiązania uczelni z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 2307835,37 zł, w tym na:

- na ubezpieczenia społeczne : za okres 12.2013 – 08.2017 r – należność główna 1252965,35 zł, odsetki na dzień decyzji – 355486 zł, koszty egzekucyjne – 65021,60 zł , łącznie 1673472,95 zł

- na ubezpieczenie zdrowotne: za okres 12.2013 – 08.2017 – należność główna –381773,71 zł, odsetki na dzień decyzji – 112941 zł, koszty egzekucyjne – 19880,80 zł, łącznie 514595,51 zł

- Fundusz Pracy i FGŚP za okres 12.2013 – 08.2017 r – należność główna 88203,01 zł, odsetki na dzień decyzji – 26779 zł, koszty egzekucyjne – 4784,90 zł , łącznie (...),91, zł.

2. **Z. D. (1)** jako kanclerz Wyższej Szkoły (...) (poprzednio Wyższa Szkoła (...) w Ł.) ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz z **uczelnia i rektorem A. K. (1)** za zobowiązania uczelni z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 2307835,37 zł, w tym na:

- na ubezpieczenia społeczne : za okres 12.2013 – 08.2017 r – należność główna 1252965,35 zł, odsetki na dzień decyzji – 355486 zł, koszty egzekucyjne – 65021,60 zł , łącznie 1673472,95 zł

- na ubezpieczenie zdrowotne: za okres 12.2013 – 08.2017 – należność główna –381773,71 zł, odsetki na dzień decyzji – 112941 zł, koszty egzekucyjne – 19880,80 zł, łącznie 514595,51 zł

- Fundusz Pracy i FGŚP za okres 12.2013 – 08.2017 r – należność główna 88203,01 zł, odsetki na dzień decyzji – 26779 zł, koszty egzekucyjne – 4784,90 zł , łącznie (...),91, zł.

3. **M. Z.** jako rektor Wyższej Szkoły (...) ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz z **uczelnia i kanclerzem Z. D. (1)** za zobowiązania uczelni z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 447670,71 zł

- na ubezpieczenia społeczne : za okres 09.2017 r, 11.2017 – 05.2019 r – należność główna 259176,74 zł, odsetki na dzień decyzji – 21750 zł, koszty egzekucyjne – 15109,70 zł , łącznie 296036,44 zł

- na ubezpieczenie zdrowotne: za okres 09.2017, 12.2017 -05.2019 r – należność główna –112732,15 zł, odsetki na dzień decyzji – 9113 zł, koszty egzekucyjne – 6352 zł, łącznie 128197,15 zł

- Fundusz Pracy i FGŚP za okres 09.2017, 11.2017 – 05.2019 – należność główna 20661,42 zł, odsetki na dzień decyzji – 1671 zł, koszty egzekucyjne – 1104,70 zł , łącznie 23437,12 zł.

4. **Z. D. (1)** jako kanclerz Wyższej Szkoły (...) ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz z **uczelnia i rektorem M. Z.** za zobowiązania uczelni z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 447670,71 zł

- na ubezpieczenia społeczne : za okres 09.2017 r, 11.2017 – 05.2019 r – należność główna 259176,74 zł, odsetki na dzień decyzji – 21750 zł, koszty egzekucyjne – 15109,70 zł , łącznie 296036,44 zł

- na ubezpieczenie zdrowotne: za okres 09.2017, 12.2017 -05.2019 r – należność główna –112732,15 zł, odsetki na dzień decyzji – 9113 zł, koszty egzekucyjne – 6352 zł, łącznie 128197,15 zł

- Fundusz Pracy i FGŚP za okres 09.2017, 11.2017 – 05.2019 – należność główna 20661,42 zł, odsetki na dzień decyzji – 1671 zł, koszty egzekucyjne – 1104,70 zł , łącznie 23437,12 zł.

W uzasadnieniu organ wskazał, że w okresie, w którym powstały zobowiązania, funkcję kanclerza pełnił Z. D. (1), funkcję rektora od 1.09. 2012 do 30.09.2017 r pełnił A. K. (2), a od 1.10.2017 r M. Z.. Powołując się na zapisy statutu z 30.03.2012 r i z dnia 24.02.2017 r podniósł, że organami uczelni są rektor oraz senat, kanclerz wchodzi w skład senatu, organem zarządzającym jest rektor jako osoba kierująca całością procesu naukowo dydaktycznego realizowanego w uczelni, a także kanclerz kierujący uczelnią w zakresie jej organizacji , finansów oraz gospodarki. W trakcie postępowania nie wskazano mienia, z którego byłaby możliwa egzekucja. Podniósł także, że tocząca się egzekucja jest nieskuteczna. Podejmowane działania egzekucyjne okazały się nieskuteczne i nie doprowadziły do odzyskania należności, od 28.06.2014 r brak wpłat egzekucyjnych. Od stycznia 2003 r uczelnia nie dokonywała terminowych wpłat, od 04.2013 do 12.2017 dokonywała wpłat w wysokości znacznie niższej niż wynikało z deklaracji rozliczeniowych, tj, w kwotach od 20 do 300 zł, co stanowiło niewielki odsetek w stosunku do wysokości wskazanej w deklaracjach rozliczeniowych . Wpłaty wpływające od 1.01.2018 r przelewane są na indywidualny numer rachunku bankowego i dzielone proporcjonalnie na wszystkie rodzaje opłacanych składek, gdzie w pierwszej kolejności rozliczane są na najstarsze zaległości.

Decyzję podpisała A. L..

/decyzja w aktach ZUS/

W dniu 16.08.2019 r odwołanie od powyższej decyzji wniósł **Z. D. (1)** w części jego dotyczącej, domagając się wyeliminowania go z pkt. 1 i 3 oraz stwierdzenie, że nie ponosi odpowiedzialności całym swoim majątkiem za zobowiązania uczelni oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, podnosząc, że:

- kanclerz jest członkiem senatu, który nie zarządza uczelnią i jednocześnie nie jest jednoosobowym organem uczelni nią zarządzającym, w konsekwencji nie ponosi odpowiedzialności za nieopłacone składki ZUS przez płatnika.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji. Podniósł, że założycielem uczelni był Z. D. (1), od 6.03.2008 r jako założyciel uczelni widnieje spółka (...), której współnikiem i większościowym udziałowcem do 2017 r był Z. D. (1). W okresie, w którym powstały zobowiązania , funkcję pełnił Z. D. (1). Kanclerz, jako szczególny członek senatu , posiadał najszersze kompetencje w myśl § 8 statutu z 2012 r, a zgodnie z § 28 statutu z 2017 r kanclerz kieruje administracją i gospodarką uczelni oraz jest jej organem zarządzającym w zakresie stosunków pracy, do jego kompetencji należy też w szczególności podejmowanie decyzji dotyczących mienia i gospodarki uczelni w zakresie zwykłego zarządu, a w sprawach przekraczających zwykły zarząd - przedstawienie ich założycielowi to zatwierdzenia , sprawowanie nadzoru nad administracją i gospodarką uczelni, opracowywanie rocznego sprawozdania z wykonania planu rzeczowo – finansowego , opracowanie sprawozdania finansowego uczelni .Kanclerz jest organem zarządzającym, gdyż administrowanie jest jedną z czynności zarządzania.

(odpowiedź na odwołanie k. 12)

W dniu 9.09.2019 r odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. Z. co do pkt. 3 i 4, podnosząc:

- błędne uznanie, że nie zaszła ujemna przesłanka odpowiedzialności polegająca na nieponoszeniu winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości

- błędne zakwalifikowanie jej jako członka organu zarządzającego

- określenie zakresu odpowiedzialności za składki , kiedy nie pełniła funkcji rektora
- nie wskazanie tytułów wykonawczych, nie wykazanie bezskuteczności egzekucji, brak wyliczenia wysokości wyegzekwowanych zobowiązań
- podpisanie decyzji przez osobę nieposiadającą upoważnienia/brak w aktach/
- pozbawienie prawa do obrony poprzez uniemożliwienie dostępu do akt oraz spraw egzekucyjnych.

/odwołanie – k. 3 akt VIII U 4321/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego , argumentując jak w zaskarżonej decyzji, podnosząc także, że jest niewiarygodnym, aby rektor uczelni jako jednoosobowy organ objął stanowisko bez jakiegokolwiek sprawdzenia kondycji finansowej podmiotu oraz w trakcie pełnienia urzędu nie dotarły do niej żadne informacje w tym przedmiocie. Organ rentowy nie kwestionował, że w spornym okresie wpływały wpłaty, które były rozliczane na najstarsze zaległości. Podniósł, że o bezskuteczności egzekucji mogą świadczyć inne okoliczności dotyczące bezskuteczności egzekucji niż tylko umorzenie postępowania egzekucyjnego, w tym przypadku ostatni wpływ w toku tego postępowania odnotowano 28.06.2014 r, a uczelnia ma także innych wierzycieli. Nadto postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem postępowania .

/odpowiedź na odwołanie – k. 67 zał. akt/

W dniu 26. 08.2019 r odwołanie od powyższej decyzji wniósł **A. K. (1)**, podnosząc:

- nieważność z mocy prawa
- brak wyróżnienia konkretnej kwoty zobowiązania
- błędne uznanie go za organ zarządzający
- brak podstaw do wykazywania go w rejestrze jako rektora.

/odwołanie – k. 3 zał. akt/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego , argumentując jak w zaskarżonej decyzji, podnosząc także, że jest niewiarygodnym, aby rektor uczelni jako jednoosobowy organ, reprezentujący go na zewnątrz i firmujący ją swoim nazwiskiem , godził się na to, aby trwać przez tyle lat w takim układzie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 15zał. akt/

Odwołania wszystkich zainteresowanych zostały połączone do wspólnego rozpoznania.

/postanowienia w zał. aktach/

W piśmie z dnia 4.10.2019 r i 13.01.2020 A. K. (1) podniósł dodatkowo m.in., że:

- był w uczelni zatrudniony na stanowisku profesora
- nie neguje wykonywania czynności przypisanych rektorowi, ale nie był powołany formalnie na to stanowisko
- według statutu obowiązującego od dnia 30.03.2012 r rektor w zakresie gospodarki finansowej nie posiadał żadnej swobody decyzyjnej

- organ nie wykazał ani nie przedłożył dowodu świadczącego o dokonaniu jakiegokolwiek czynności dotyczącej sfery finansowo – gospodarczej

- nie kwestionował bezskuteczności egzekucji

- nie ponosi odpowiedzialności ten, kto w ogóle nie może złożyć wniosku o ogłoszenie upadłości

- nie mógł złożyć wniosku o likwidację uczelni

/pismo – k. 26, k. 119/

W piśmie z dnia 21.10.2019 r M. Z. podniosła, że:

- brak jest podstaw do zastosowania art. 116 ordynacji podatkowej w stosunku do członków organów uczelni wyższej

- nadal prowadzone jest postępowanie egzekucyjne

- lakoniczne wskazanie należności głównej.

/pismo – k. 80/

Na rozprawie w dniu 17 stycznia 2020 r M. Z., reprezentowana przez pełnomocnika podniosła brak umocowania osoby podpisanej pod decyzją, podniosła wadliwość pełnomocnictwa ZUS, z którego wynika – w jego ocenie umocowanie wszystkich pełnomocników do działania łącznego.

/e – prot. z dnia 17.01.2020 r 00:03:43/

W piśmie z dnia 23.01.2020 r Z. D. podniósł, że kwestionuje , aby w dniu 24.02.2017 r została podjęta przez Senat Wyższej Szkoły (...) uchwała zatwierdzająca nowy tekst statutu.

/pismo – k. 150/

W piśmie z dnia 17.02.2020 r A. K. podniósł:

- brak podstaw do stosowania w stosunku do niego ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 20.07.2018 r skoro jego stosunek pracy wygasł 30.09.2017 r

- należności za 2013 i 2014 r przedawniły się

- odsetki zostały naliczone po dacie ustania stosunku pracy

/pismo – k. 259/

W piśmie z dnia 1.07.2020 r Z. D., reprezentowany przez pełnomocnika zakwestionował treść statutu z dnia 24.02.2017 r, w szczególności § 28 ust. 1, gdyż przedłożona treść statutu nie zawiera podpisu przedstawiciela F. sp z oo. , nie załączono decyzji założyciela o wprowadzeniu zmian do statutu. Nadto podniósł, że pełnił funkcję kanclerza do 30.09.2017 - z tą datą doszło do rozwiązania stosunku pracy oraz zakończenie przez niego pełnienia funkcji kanclerza uczelni.

/pismo – k. 349/

W piśmie z dnia 20.07.2021 r Z. D. reprezentowany przez pełnomocnika wskazał, że kwestionuje , iż na podstawie statutu z dnia 15.06.2012 r kanclerz pozostawał organem uczelni.

/pismo – k. 2350/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wyższa Szkoła (...) (pierwotna nazwa Wyższa Szkoła (...) w Ł.) była uczelnią niepubliczną, utworzoną na podstawie pozwolenia Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, wpisaną do rejestru uczelni niepublicznych w dniu 14.06.2002 r. Założycielem uczelni był Z. D. (1), a następnie (...) wp. Z oo w Ł.. Od 21.11.2017 r nazwa uczelni to Wyższa Szkoła (...).

/okoliczność bezsporna, wydruk z ewidencji – k. 2146/

Z. D. (1) był (...) spółki (...) – według wpisów w KRS - od 21.04.2006 r do 15.02.2017 r. oraz w okresie 29.09.2017 – 29.03.2018 r. Członkiem zarządu tej spółki był w okresie od 21.04.2006 do 18.09.2006 r. A. K. (1) był prezesem zarządu od 18.09.2006 r do 24.02.2010 r .

Wspólnikami spółki od 29.03.2018 r są M. G. i R. K..

Od 24.02.2010 r do 21.06.2011 r prezesem zarządu był P. D., od 21.06.2011 do 27.03.2014 r – M. C., od 27.03.2014 r do 15.02.2017 r – J. W., 15.02.2017 – 29.03.2018 r Ł. S., od 4.04.2018 r – M. T..

/odpis z KRS w aktach ZUS/

Według ewidencji uczelni niepublicznych:

- kadencja A. K. (1) jako rektora miał miejsce w okresie 1.09.2012 do 31.08.2016 r oraz w okresie od 1.09.2016 do 30.09.2017 /wpis z dnia 4.09.2017 r/

- kadencja M. Z. miała miejsce w okresie 1.10.2017 – 31.08.2020 r/

/wydruk z ewidencji uczelni niepublicznych – akta ZUS /

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym z 2008 roku Wyższej Szkoły (...) w Ł. władzami uczelni byli: senat, rektor i kanclerz. Do zadań rektora należało m.in.:

- kierowanie działalnością uczelni i reprezentowanie jej na zewnątrz,
- jest przełożonym pracowników uczelni,
- sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą,
- nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z nauczycielami akademickim
- przedkłada roczne sprawozdanie z działalności założycielowi.

Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni, zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi, przygotowuje i przedstawia założycielowi plan rzeczowo – finansowy uczelni oraz sprawozdanie z jego wykonania. Kanclerz w szczególności kieruje administracją i gospodarką uczelni oraz podejmuje decyzje dotyczące mienia i gospodarki, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych dla organów uczelni, reprezentuje uczelnię na zewnątrz w sprawach administracji i gospodarki zgodnie z upoważnieniem założyciela, nadzoruje realizację umów cywilno - prawnych zawieranych przez uczelnię w zakresie posiadanych kompetencji, jest odpowiedzialny za zabezpieczenie całego majątku uczelni. (§ 3, 12,16).

/regulamin – akta ZUS/

Zgodnie ze statutem (...) wynikającym z uchwały nr 2 senatu, z **30.03.2012** r (w wersji przedstawionej przez Ministerstwo) nadzór nad działalnością uczelni sprawuje założyciel w zakresie określonym statutem. Do kompetencji założyciela należy m.in. :

- zatwierdzenie regulaminu organizacyjnego uczelni
- przyjęcie bądź odrzucenie sprawozdania rocznego z działalności uczelni
- powoływanie o odwoływanie rektora po zasięgnięciu opinii senatu
- powoływanie i odwoływanie kanclerza, po zasięgnięciu opinii senatu
- opiniowanie planu rzeczowo – finansowego uczelni
- nadawanie statutu i dokonywanie w nim zmian.(§5)

Uczelnia prowadzi samodzielną politykę finansową na podstawie **planu rzeczowo – finansowego, który ustala kanclerz** i przedstawia go do opinii założycielowi.

Kanclerz przedstawia założycielowi sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo – finansowego. Rektor przedstawia ministrowi właściwemu ds. szkolnictwa wyższego sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo – finansowego. (§8)

Organami kolegialnymi uczelni są: senat, rady instytutów, organami jednoosobowymi uczelni są rektor, kanclerz i dyrektorzy instytutów. (§9)

W skład senatu wchodzi m. in. Rektor jako przewodniczący, kanclerz, przedstawiciele założyciela. (§10)

Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz, jest przełożonym pracowników i studentów uczelni. Sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni, dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni, decyzje i oświadczenia woli rektora wywołujące skutki finansowe dla uczelni wymagają dla swej ważności zgody założyciela.

Rektor, m.in.:

- opracowuje regulamin organizacyjny uczelni, opracowuje regulamin studiów, powołuje i odwołuje prorektorów, nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z nauczycielami akademickimi, przedkłada roczne sprawozdanie z działalności uczelni założycielowi.(§18)

Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją uczelni. Zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi. (§21)

Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza wykonywana jest w formie zakładów tworzonych, przekształcanych i likwidowanych przez kanclerza po zasięgnięciu opinii senatu.(§53)

Kontrola wewnętrzna polega na sprawdzeniu przez rektora lub inne osoby działające na jego polecenie sposobu wykonywania przez jednostki organizacyjne uczelni i pracowników uczelni powierzonych im zadań, w tym w zakresie zgodności sposobu wykonywania ww. zadań z prawem. Przez pracowników uczelni rozumie się zarówno nauczycieli akademickich, jak i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, także osoby zajmujące stanowiska kierownicze oraz piastujące funkcje innych niż rektor organów jednoosobowych.(§54)

Do obowiązków kanclerza, kwestora, prorektorów, dyrektorów instytutów i kierowników pozostałych jednostek organizacyjnych należy zapewnienie warunków do efektywnego działania kontroli wewnętrznej, w szczególności przez:

- określenie zasad obiegu dokumentów, a przede wszystkim dokumentów finansowo – księgowych, zasad gospodarki finansowej, przestrzeganie przez jednostki organizacyjne uczelni dyscypliny w zakresie gospodarki finansowej, obrotu składnikami majątkowymi(§55).

Statut i zmiany w statucie uchwała senat (§ 65)

Stracił moc statut zatwierdzony decyzją (...) z dnia 20.03.2009 r. (§66)

/statut – k. 2205-2214/

Zgodnie z brzmieniem statutu z **15 czerwca 2012** r :

Do kompetencji założyciela należy m.in. :

- zatwierdzenie regulaminu organizacyjnego uczelni
- przyjęcie bądź odrzucenie sprawozdania rocznego z działalności uczelni
- powoływanie o odwoływanie rektora po zasięgnięciu opinii senatu
- powoływanie i odwoływanie kanclerza, po zasięgnięciu opinii senatu
- opiniowanie planu rzeczowo – finansowego uczelni
- nadawanie statutu i dokonywanie w nim zmian.(§5)

Uczelnia prowadzi samodzielną politykę finansową na podstawie planu rzeczowo – finansowego, który ustala kanclerz i przedstawia go do opinii założycielowi.

Kanclerz przedstawia założycielowi sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo – finansowego. Rektor przedstawia ministrowi właściwemu ds. szkolnictwa wyższego sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo – finansowego. (§8)

Organami kolegialnymi uczelni są: senat, rady instytutów, organami jednoosobowymi uczelni są rektor , dyrektorzy instytutów i kanclerz. (§9)

W skład senatu wchodzi m. in. Rektor jako przewodniczący, kanclerz, przedstawiciele założyciela. (§10)

Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz , jest przełożonym pracowników i studentów uczelni. Sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni, dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni, decyzje i oświadczenia woli rektora wywołujące skutki finansowe dla uczelni wymagają dla swej ważności zgody kanclerza lub założyciela.

Rektor, m.in.:

- opracowuje regulamin organizacyjny uczelni, opracowuje regulamin studiów, powołuje i odwołuje prorektorów, nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z nauczycielami akademickimi, przedkłada roczne sprawozdanie z działalności uczelni założycielowi.(§18)

Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni. Zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi. (§21)

Pracę głównego księgowego nadzoruje bezpośrednio kanclerz.(§35)

Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza wykonywana jest w formie zakładów tworzonych , przekształconych i likwidowanych przez kanclerza po zasięgnięciu opinii senatu.(§53)

Kontrola wewnętrzna polega na sprawdzeniu przez rektora lub inne osoby działające na jego polecenie sposobu wykonywania przez jednostki organizacyjne uczelni i pracowników uczelni powierzonych im zadań , w tym w zakresie zgodności sposobu wykonywania ww. zadań z prawem. Przez pracowników uczelni rozumie się zarówno nauczycieli

akademickich , jak i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, także osoby zajmujące stanowiska kierownicze oraz piastujące funkcje innych niż rektor organów jednoosobowych.(§54)

Do obowiązków kanclerza, kwestora, prorektorów, dyrektorów instytutów i kierowników pozostałych jednostek organizacyjnych należy zapewnienie warunków do efektywnego działania kontroli wewnętrznej, w szczególności przez:

- określenie zasad obiegu dokumentów, a przede wszystkim dokumentów finansowo – księgowych, zasad gospodarki finansowej, przestrzeganie przez jednostki organizacyjne uczelni dyscypliny w zakresie gospodarki finansowej , obrotu składnikami majątkowymi, ujawniania gospodarności i nadużyć.(§55).

Statut i zmiany w statucie uchwała senat (§ 65)

Stracił moc statut z dnia 30.03.2012 r .(§66)

/kserokopia statutu – k. 2216-2226/

Zgodnie ze statutem z dnia 21.09.2012 r :

Nadzór nad działalnością uczelni sprawuje założyciel w zakresie określonym statutem.

Do kompetencji założyciela należy m.in. :

- zatwierdzenie regulaminu organizacyjnego uczelni
- przyjęcie bądź odrzucenie sprawozdania rocznego z działalności uczelni
- powoływanie o odwoływanie rektora po zasięgnięciu opinii senatu
- powoływanie i odwoływanie kanclerza, po zasięgnięciu opinii senatu
- opiniowanie planu rzeczowo – finansowego uczelni
- nadawanie statutu i dokonywanie w nim zmian.(§5)

Uczelnia prowadzi samodzielną politykę finansową na podstawie planu rzeczowo – finansowego, który ustala kanclerz i przedstawia go do opinii założycielowi.

Kanclerz przedstawia założycielowi sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo – finansowego.

Rektor przedstawia ministrowi właściwemu ds. szkolnictwa wyższego sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo – finansowego. (§8)

Organami kolegialnymi uczelni są: senat, rady instytutów, organami jednoosobowymi uczelni są **rektor , dyrektorzy instytutów i kanclerz.** (§9)

W skład senatu wchodzi m. in. Rektor jako przewodniczący, kanclerz, przedstawiciele założyciela. (§10)

Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz , jest przełożonym pracowników i studentów uczelni. Sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni, dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni, decyzje i oświadczenia **woli rektora wywołujące skutki finansowe dla uczelni wymagają dla swej ważności zgody kanclerza i założyciela.**

Rektor, m.in.:

- opracowuje regulamin organizacyjny uczelni, opracowuje regulamin studiów, powołuje i odwołuje prorektorów, nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z nauczycielami akademickimi, przedkłada roczne sprawozdanie z działalności uczelni założycielowi. (§18)

Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni. Zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi. (§21)

Pracę głównego księgowego nadzoruje bezpośrednio kanclerz. (§35)

Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza wykonywana jest w formie zakładów tworzonych , przekształcanych i likwidowanych przez kanclerza po zasięgnięciu opinii senatu.(§53)

Kontrola wewnętrzna polega na sprawdzeniu przez rektora lub inne osoby działające na jego polecenie sposobu wykonywania przez jednostki organizacyjne uczelni i pracowników uczelni powierzonych im zadań , w tym w zakresie zgodności sposobu wykonywania ww. zadań z prawem. Przez pracowników uczelni rozumie się zarówno nauczycieli akademickich , jak i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, także osoby zajmujące stanowiska kierownicze oraz piastujące funkcje innych niż rektor organów jednoosobowych.(§54)

Do obowiązków kanclerza, kwestora, prorektorów, dyrektorów instytutów i kierowników pozostałych jednostek organizacyjnych należy zapewnienie warunków do efektywnego działania kontroli wewnętrznej, w szczególności przez:

- określenie zasad obiegu dokumentów, a przede wszystkim dokumentów finansowo – księgowych, zasad gospodarki finansowej, przestrzeganie przez jednostki organizacyjne uczelni dyscypliny w zakresie gospodarki finansowej , obrotu składnikami majątkowymi, ujawnianie gospodarności i nadużyć.(§55).

Statut i zmiany w statucie uchwała senat (§ 65)

Stracił moc statut z dnia 15.06.2012 r .(§66)

/kserokopia statutu – k. 2388 -2399/

Zgodnie ze statutem w wersji z dnia 1.07.2015 r :

Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza może być wykonywana jest w formie zakładów lub spółek prawa handlowego tworzonych , przekształcanych i likwidowanych przez kanclerza za zgodą założyciela. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez zakład określa regulamin ustalony przez kanclerza i zatwierdzony przez założyciela. Zakłady podlegają kanclerzowi. Decyzję o utworzeniu spółki lub przystąpieniu do spółki podejmuje kanclerz za zgodą założyciela. Spółkę tworzy rektor. Oświadczenie o przystąpieniu do spółki składa rektor.(§5)

Decyzję o utworzeniu jednostki ogólnouczelnianej podejmuje kanclerz za zgodą założyciela. Kierownika jednostki powołuje i odwołuje kanclerz. (§8)

Organami kolegialnymi uczelni są: senat, rady instytutów, organami jednoosobowymi uczelni są **rektor , dyrektorzy instytutów** (§12)

W skład senatu wchodzi m. in. Rektor jako przewodniczący, kanclerz, przedstawiciele założyciela. (§14)

Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz , jest przełożonym pracowników i studentów uczelni. Sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni, dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni, decyzje i oświadczenia **woli rektora wywołujące skutki finansowe dla uczelni wymagają dla swej ważności zgody kanclerza lub założyciela.**

Rektor, m.in.:

- opracowuje regulamin organizacyjny uczelni, opracowuje regulamin studiów, powołuje i odwołuje prorektorów, nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z nauczycielami akademickimi, przedkłada roczne sprawozdanie z działalności uczelni założycielowi. (§22)

Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni. Zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi. Wynagrodzenie za pracę oraz szczegółowy zakres obowiązków tych pracowników ustala kanclerz. (§26)

Podstawą gospodarki uczelni jest roczny plan rzeczowo – finansowy, zatwierdzony przez senat. Kanclerz może powołać kvestora. Kvestor pełni funkcję głównego księgowego. (§51)

/kserokopia statutu – k. 2228 -2243/

Według statutu w brzmieniu obowiązującym od **24.02.2017** r organami uczelni są senat oraz rady instytutów. Organem jednoosobowym jest rektor. (§12) W skład senatu wchodzi m.in. kanclerz.

Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza może być wykonywana jest w formie zakładów lub spółek prawa handlowego tworzonych , przekształcanych i likwidowanych przez kanclerza za zgodą założyciela. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez zakład określa regulamin ustalony przez kanclerza i zatwierdzony przez założyciela. Zakłady podlegają kanclerzowi. Decyzję o utworzeniu spółki lub przystąpieniu do spółki podejmuje kanclerz za zgodą założyciela. Spółkę tworzy rektor. Oświadczenie o przystąpieniu do spółki składa rektor. (§5)

Decyzję o utworzeniu jednostki ogólnouczelnianej podejmuje kanclerz za zgodą założyciela. Kierownika jednostki powołuje i odwołuje kanclerz. (§8)

Rektora powołuje i odwołuje założyciel, po zasięgnięciu opinii senatu. Umowę o pracę z rektorem zawiera kanclerz, po uprzednim ustaleniu jej warunków z założycielem. (§ 23) Rektor kieruje działalnością naukowo – dydaktyczną uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz, jest przełożonym pracowników, studentów i doktorantów uczelni, rektor opracowuje i realizuje strategię rozwoju uczelni, uchwaloną przez senat. Do kompetencji rektora należało w szczególności:

- sprawowanie nadzoru nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni,
- przyznawanie , na wniosek kanclerza , nagród dla nauczycieli akademickich i osób niebędących nauczycielami akademickimi, ustalenie organizacji roku akademickiego (§ 24)

Kanclerza powołuje i odwołuje założyciel, po zasięgnięciu opinii senatu. Umowę z kanclerzem zawiera rektor, po uprzednim ustaleniu jej warunków z założycielem. W przypadku niepowołania kanclerza kompetencje kanclerza wskazane w statucie sprawuje założyciel, jako kanclerz.

(§27)

Kanclerz kieruje administracją i gospodarką uczelni oraz jest organem zarządzającym w zakresie stosunków pracy. Do kompetencji kanclerza należało w szczególności:

- podejmowanie decyzji dotyczącej mienia i gospodarki uczelni w zakresie zwykłego zarządu, a w sprawach przekraczających zwykły zarząd – przedstawienie ich założycielowi do zatwierdzenia
- sprawowanie nadzoru nad administracją i gospodarką uczelni
- ustalanie zasad pobierania i wysokość opłat za naukę

- nawiązywanie i rozwiązywanie stosunków pracy
- opracowywanie rocznego sprawozdania z działalności uczelni
- opracowywanie planu rzeczowo – finansowego uczelni
- opracowanie sprawozdania z wykonania planu rzeczowo – finansowego oraz przedstawienie go założycielowi
- opracowanie sprawozdania finansowego uczelni . (§ 28)

Kanclerz może powołać kwestora. Kwestor pełni funkcję głównego księgowego. Umowę o pracę z kwestorem zawiera kanclerz , po uprzednim ustaleniu jej warunków z założycielem.

/kserokopia statutu – k. 185./

Przed dniem 1.10.2016 r statuty, zgodnie z obowiązującymi przepisami , były przesyłane do MEN i zatwierdzane w drodze decyzji. Po tej dacie nie było takiego obowiązku. Statuty były umieszczane na stronie uczelni.

/okoliczność bezsporna/

W protokole z posiedzenia Senatu z dnia 24.02.2017 r w porządku obrad znajduje się zmiana statutu – decyzja założyciela. Przedstawiciel założyciela (...) sp. Z (...) zaprezentował kształt nowego statutu. Statut został przyjęty decyzją założyciela.

/protokół – k. 177, 178/

Z. D. (1) był kanclerzem od 2002 roku. Funkcję kanclerza pełnił do 30.09.2017 .

/zeznania . Z D. – e- prto z dnia 22.01.2021 00:10:00 w zw. z e – prot. z dnia 18.05.2021 00:22:44, zeznania M. B. – Z. e – prot. z dnia 18.05.2021 00:47:36/

A. K. (1) został zatrudniony w dniu 1.09.2012 r w Wyższej Szkole (...) w Ł. , którą reprezentował kanclerz Z. D. (1), na stanowisku profesora. W spornym okresie wykonywał czynności rektora. Nie miał dostępu do konta, nie zajmował się strefą finansową. Nie miał wglądu w obrót gotówki. O zaległościach składkowych dowiedział się w 2014 r. Oprócz rozmowy ze Z. D., który zapewnił go, że on się tym zajmie, nie podejmował żadnych kroków.

/kserokopia umowy – k. 37, zeznania A. K. – e - prot. z dnia 17.01.2020 00:11:27 w zw.e – prot. z dnia 18.05.2021 r 00:22:02 /

M. Z. została zatrudniona przez F. sp z oo reprezentowaną przez prezesa zarządu M. T. na stanowisku rektora. Do jej obowiązków należało m.in. wykonywanie zadań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w Statucie Uczelni

/umowa - 40 zał akt/

W okresie pełnienia funkcji rektora przez A. K., kanclerz był odpowiedzialny za całość działalności finansowo – gospodarczej uczelni. Natomiast rektor kierował działalnością dydaktyczno – naukową. Rektor i prorektorzy odpowiadali za proces dydaktyczny, tworzyli plany studiów, koncepcje organizacyjne. Wszystkie stanowiska w administracji podlegały kanclerzowi. W sprawach bieżących podejmował decyzje kanclerz, w sprawach dydaktyczno – naukowych była wymagana zgoda rektora. Dostęp do konta miał kanclerz i podlegli mu pracownicy. Kanclerz organizował warunki pracy uczelni. Rektor nie mógł podejmować samodzielnych decyzji co do skutków finansowych. Rektor nie miał wpływu na decyzje kanclerza. Kanclerz raz w roku przedstawiał roczne sprawozdanie dotyczące spraw finansowych. Bazą dotyczącą sytuacji finansowej była informacja , którą przedkładał kanclerz na posiedzeniu senatu. Dokumenty finansowe znajdowały się w komórkach, o których decydował kanclerz. Kanclerz był decydemem środków

finansowych. Większymi zakupami zajmowała się księgowość z kanclerzem. Rektor nie miał dostępu do dokumentów finansowych, bo nie było to w jego gestii. Rektor podpisywał głównie dyplomy, suplementy, świadectwa studiów podyplomowych.

/zeznania świadka D. B. e – prot. z dnia 19.06.2020 r 00:14:25, B. O. – 00:35:29, J. B. – e – prot. z dnia 22.09.2020 r 00:09:11, zeznania świadka C. B. – k. 1816, M. W. e- prot. z dnia 22.01.2021 01:12:09, Ł. M. e -prot. z dnia 18.05.2021 00:07:10, zeznania A. K. – e - prot. z dnia 17.01.2020 00:11:27 w zw.e – prot. z dnia 18.05.2021 r 00:22:02 /

Część świadków przesłuchiwanym w postępowaniu przygotowawczym o sygnaturze 2Ds 1508/14/s, zainicjowanym przez Zus, w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa przez Z. D., zeznawała, że Z. D. informował ich, że z powodu trudności finansowych uczelni zalega z płatnościami na rzecz ZUS oraz w miarę możliwości zadłużenie to będzie regulowane.

/bezsporne, kserokopia zeznań – k. 1876, 1877 odw., (...), (...), (...), (...), (...), 1900 odw., 1901 odw., 1903 odw., 1907 odw. 1908 odw., 1910 odw., 1916 odw., 1952, 1953 odw. 1956, 1960, 1969, 1991, 1995,/

Z. D. podpisywał Pit - 11 dla pracowników w 2013 r oraz korekty deklaracji. Posługiwał się pieczętą Kanclerza, bądź „z up. Rektora Prorektor Wyższej Szkoły (...)”.

/kserokopie Pit 11 – k. 2005 – 2022/

Uchwałą Zgromadzenia Wspólników z dnia 28.09.2017 r został odwołany prezes zarządu spółki F. - Ł. S. i Z. D. (1) został powołany na stanowisko prezesa zarządu (...) sp. Z (...). Zmiana ta nie została ujawniona w KRS.

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 29.09.2017 r. Z. D. został odwołany z funkcji prezesa zarządu.

/kserokopia aktu notarialnego – k. 936, kserokopia uchwały – k.394/

M. Z. w okresie pełnienia funkcji rektora od 1.10.2017 r, zajmowała się działalnością naukowo-dydaktyczną. Działała na podstawie statutu z lutego 2017. Taki otrzymała w dziekanacie. Widniał on także na stronie internetowej uczelni. Reprezentowała uczelnię na zewnątrz i w kontaktach z ministerstwem. Kwestiami finansowymi zajmowali się pan K. i G.. Nie było kanclerza w uczelni. W okresie jej kadencji kanclerz się nie pojawił. Z. D. nie wykonywał czynności kanclerza od października 2017 r. Jeżeli nie ma kanclerza w uczelni to o wszystkich sprawach decyduje założyciel. Nie miała żadnych uprawnień do informowania się w kwesturze co do składek. Jako rektor nie miała takich kompetencji, nie mogła podejmować samodzielnie żadnych decyzji finansowych. Mogła się tylko zapytać założyciela. Nie zwracała się o informację, bo przeczytała statut i wynikało z niego, że nie będą jej dotyczyć sprawy finansowe. Operacjami finansowymi zajmowała się kwestura, ale decydowali założyciele. Przelewy mogli podpisywać pan K. i G.. Od początku było wiadomo, że nie ma wpływu na finanse. Nie miała dostępu do rachunku. Nie mogła podejmować decyzji o zakupach bez zgody założycieli.

/zeznania M. Z. – e - prot. z dnia 18.05.21 00:47:36/

Zostały uiszczzone składki:

- za (...) – 18850,18 zł, 10600,38 zł,764,40 zł

- za (...) – 14431,16 zł

- za (...) – 15000 zł, 4077,88 zł

- za (...) – 18777,38 zł

- za (...) – 10000 zł, 6410,59 zł

- za (...) – 10000 zł, 6410,59 zł
- za (...) – 7058,72 zł
- za (...) – 26503,83 zł
- za (...) – 31148,15 zł
- za (...) – 18221,12 zł
- za (...) – 13413,48 zł
- za (...) – 13212,28 zł
- za (...) – 11045,76 zł
- za (...) – 5083,30 zł, 10000 zł
- za (...) – 10000 zł, 5083,30 zł
- za (...) – 10000 zł, 5124,33 zł
- za (...) – 15124,33 zł
- za (...) – 15124,33 zł
- za (...) – 15124,33 zł
- za (...) – 10398,38 zł, 3899,07 zł, 826,88 zł

/kserokopie przelewów – k. 42 – 64 zał. akt/

Dokonywane wpłaty były rozliczane na najdawniejsze zaległości.

/wykaz – k. 368 – 370/

W okresie 1.10.2017 – 31.05.2019 r w uczelni nie był powołany kanclerz.

/pismo – k. 485/

A. L. została upoważniona na podstawie dokumentu upoważnienia z dnia 21.06.2017 nr (...) r do m.in. wydawania w imieniu ZUS decyzji i postanowień.

/upoważnienie – k. 244/

R. M. (1) została powołana do pełnienia funkcji dyrektora Oddziału ZUS z dniem 1.12.2019 r do 30.11.2022 r przez prezesa ZUS G. U.. G. U. została powołana na stanowisko prezesa ZUS z dniem 12.02.2016 r.. R. M. (1) na mocy pełnomocnictwa z dnia 27.06.2018 r została upoważniona m.in. do reprezentowania ZUS w postępowaniu przed sądami powszechnymi oraz SN w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w zakresie powierzonym na podstawie innych ustaw z prawem udzielania dalszych pełnomocnictw. W dniu 21.08.2019 r R. S. została umocowana przez R. M. do reprezentowania ZUS m.in. w postępowaniu przed sądami powszechnymi oraz SN w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w zakresie powierzonym na podstawie innych ustaw.

/powołania – k. 365, 263, pełnomocnictwo k. 366, k. 367/

Postępowanie egzekucyjne w stosunku do Wyższej Szkoły (...) prowadzi III Urząd Skarbowy (...). W lipcu 2014 r doszło do zajęcia szeregu wierzytelności pieniężnych przysługujących uczelni tytułem opłat za naukę. 7 studentów przekazało swój dług względem szkoły, na łączną kwotę 23617,80 zł. Kwota ta została zaksięgowana na poczet kosztów egzekucyjnych. W dniu 8.11.2017 r doszło do zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego w (...) SA. Zajęcie nie mogło być zrealizowane z uwagi na brak środków na rachunku bankowym.

/informacja – k. 425/

Prawomocnym wyrokiem z dnia 13.08.2015 r Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi w sprawie IV K 428/14 uznał Z. D. za winnego popełnienia czynu z art. 77 § 1 w zw. z § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks oraz art. 77 § 1 w zw. z § 3 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks, ustalając, że oskarżony działał jako osoba, która na podstawie właściwego statutu zajmowała się sprawami gospodarczymi w szczególności finansowymi (...). Sąd m.in., odrzucił ten fragment wyjaśnień Z. D., zgodnie z którym to rektor a nie on był odpowiedzialny za terminowe rozliczanie należności publicznoprawnych uczelni, zgoda odmienny wniosek płynie z treści statutu uczelni, w tym zwłaszcza z § 8 ust. 2 i 4 § 21 ust. 1. statutu uczelni. Sąd zwrócił uwagę, że kanclerz ustala w zakresie spraw finansowych główne kierunki działania, to on decyduje o sposobie finansowania zobowiązań uczelni, w tym także podatkowych, w podejmowaniu decyzji jest samodzielny i autonomiczny. Nie można było przyjąć, że Z. D. był jedynie rodzajem dyrektora administracyjnego, wykonującego jedynie zadania narzucone mu przez inne organy uczelni, w tym zwłaszcza rektora. Nie były zasadne twierdzenia oskarżonego, jakoby to rektor prowadził sprawy finansowe uczelni, a on sam nie był w tym zakresie odpowiedzialny. Sąd wskazał, że w istocie rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz, ale w kolejnych przepisach statutu rola rektora podlega ograniczeniu, choćby już w aspekcie konieczności uzyskania zgody kanclerza na decyzje wiążące się ze skutkami finansowymi.

/kserokopia wyroku i uzasadnienia – k. 1810 – 1815 odw./

Prawomocnym wyrokiem z dnia 27.09.2017 r SO W Łodzi w sprawie XVIII K 2/15 ustalono, że Z. D. (1), oskarżony o to, że w okresie od grudnia 2003 do października 2011 r w Ł. działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu jako kanclerz WSEZw Ł. wykonując czynności z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w tej uczelni, uparczywie naruszał prawa pracowników wynikające z ubezpieczenia społecznego poprzez nie opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne w łącznej kwocie 2577362, 90 zł na szkodę FUS oraz wymienionych ubezpieczonych oraz przywłaszczył finansowane przez ubezpieczonych składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie łącznej 1122195 zł stanowiące mienie wielkiej wartości na szkodę FUS i wymienionych osób, tj. o czyn z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 218 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, został uniewinniany od popełnienia zarzucanego czynu. Ustalając stan faktyczny Sąd wskazał, że w uczelni kwestiami finansowymi zajmował się wyłącznie kanclerz Z. D.. Rektorzy uczelni nie zajmowali się kwestiami finansowymi. W kompetencji rektora były sprawy dydaktyczne i naukowe. O tym, czy i w jakiej kwocie miały być przekazywane składki decydował kanclerz. Kwestura przygotowywała dokumenty do ZUS z blankietami opłat, trafiały one do kanclerza, a ich realizacją zajmował się sam. Polecenia przelewu realizowane były przez Z. D. i on zanosił polecenia przelewu do banku. Kwestura na bieżąco informowała Z. D. o stanie zaległości w uiszczaniu składek na rzecz ZUS. Mówił wówczas, że nie ma środków na zapłatę składek. Wpłacanym do kasy chesnym przez studentów dysponował Z. D.. Stan kasy uczelni nie zgadzał się ze stanem księgowym, ponieważ nie było pokrycia w fakturach na wszystkie pieniądze pobrane z kasy uczelni przez kanclerza. Z. D. wystosowywał do ZUS wnioski o porozumienie w kwestii zapłaty zadłużenia, zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Dokonując oceny materiału dowodowego Sąd wskazał, że nieprawdziwe są wyjaśnienia Z. D., w których próbuje nieudolnie przerzucić na rektora odpowiedzialność za nieodprowadzanie lub nieterminowe odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne, to oskarżony był podmiotem decyzyjnym we wszystkich kwestiach finansowych nie zaś rektor uczelni, zajmujący się przede wszystkim dydaktyką. Sąd podkreślił, że Z. D. jako kanclerz był odpowiedzialny za sprawy finansowe, w tym decydował o uiszczaniu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, nie budziło także wątpliwości, iż nie odprowadzał składek, albo czynił to w ograniczonym zakresie. Natomiast swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przepisów, opisanych w treści aktu oskarżenia.

/odpis wyroku – k. 511, wyroku SA z uzasadnieniem – k. 514 -540/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz.U.2021.423 t.j.) składki na ubezpieczenia emerytalne:

- 1) pracowników,
 - 2) osób wykonujących pracę nakładczą,
 - 3) członków spółdzielni,
 - 4) zleceniobiorców,
 - 5) posłów i senatorów,
 - 6) stypendystów sportowych,
 - 7) pobierających stypendium słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej,
 - 8) osób wykonujących odpłatnie pracę, na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
 - 9) osób współpracujących ze zleceniobiorcami,
 - 10) funkcjonariuszy Służby Celnej,
 - 11) osób odbywających służbę zastępczą
- finansują z własnych środków, w równych częściach, ubezpieczeni i płatnicy składek.

Stosownie do art. 17 ust. 1 przytoczonej ustawy składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe za ubezpieczonych, o których mowa w art. 16 ust. 1-3, 5, 6 i 9-12, obliczają, rozliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu w całości płatnicy składek.

Zgodnie z treścią art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) za osobę pozostającą w stosunku pracy lub w stosunku służbowym składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza pracodawca, a w razie wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, podmiot zobowiązany do wypłaty tych świadczeń.

Stosownie natomiast do treści art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 roku o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity z 2003 roku Dz.U. Nr 58, poz. 514 z późn. zm.) obowiązującej do 31 maja 2004 roku oraz art. 104 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. z dnia 9 kwietnia 2008 r. Dz.U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłacają pracodawcy.

W myśl art. 108 § 1 ordynacji podatkowej (Dz.U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60) w związku z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej organ podatkowy orzeka w drodze decyzji.

Z mocy art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio wyszczególnione w przepisie art. 31 przepisy ustawy z dnia 29

sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa. Zastosowanie do należności z tytułu składek, z mocy art. 31, ma m.in. przepis art. 116 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa dz.U. 2020 poz. 1325 t.j./Za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, prostej spółki akcyjnej, prostej spółki akcyjnej w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1)

nie wykazał, że:

a)

we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2020 r. poz. 814) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, albo

b)

niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy;

2)

nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

§ 1a.

Jeżeli obowiązek zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości powstał i istniał wyłącznie w czasie, gdy prowadzona była egzekucja przez zarząd przymusowy albo przez sprzedaż przedsiębiorstwa na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, uznaje się, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez winy członka zarządu, o którym mowa w § 1.

§ 2.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Przepis opisany powyżej stanowi wyjątek od zasady, że spółka kapitałowa odpowiada za swoje zobowiązania jedynie własnym majątkiem, inne zaś podmioty, w szczególności akcjonariusze (udziałowcy) czy też władze spółki takiej odpowiedzialności nie ponoszą. W tym kontekście przepisy szczególne statuujące tego rodzaju wyjątkową odpowiedzialność winny być wykładane w sposób rygorystycznie ścisły, który nie prowadzi do rozszerzenia odpowiedzialności poza ramy przesłanek ustawowych.

Odpowiedzialność członków zarządu określona w §1, obejmuje zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu. Natomiast zgodnie z art. 107 §1 i 2 pkt 2 i 4 cytowanej ustawy Ordynacja podatkowa odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości z tytułu składek wynikające z prowadzenia działalności i odsetki za zwłokę oraz koszty egzekucyjne.

W świetle art. 166a tej ustawy za zaległości podatkowe innych osób prawnych niż wymienione w art. 116 odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie organów zarządzających tymi osobami. Przepisy art. 116 stosuje się odpowiednio.

Z analizy treści przepisu art. 116 w zw. z art. 116 a wynika, iż przesłankami odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe innej osoby prawnej jaką niewątpliwie jest uczelnia wyższa jest ustalenie, że (1) zaległości składkowe powstały w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu przez daną osobę, że (2) egzekucja do majątku spółki okazała się bezskuteczna w całości lub w części oraz że (3) nie zaistniały żadne okoliczności zwalniające tej osoby od odpowiedzialności.

Do orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu za zobowiązania składkowe organ rentowy jest obowiązany wykazać jedynie okoliczność pełnienia obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania składkowego, które przerodziło się w zaległość składkową oraz bezskuteczność egzekucji przeciwko osobie prawnej, bowiem ciężar wykazania którejkolwiek okoliczności uwalniającej odpowiedzialność, spoczywa na członku zarządu (wyrok NSA w B. z 6.03.2003 r. SA (...)/03 POP (...)). Tym samym ciężar wykazania dwóch pierwszych przesłanek /pozytywnych/ ciąży na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, natomiast ciężar dowodu przesłanki trzeciej - w zakresie istnienia okoliczności uwalniających od tej odpowiedzialności - spoczywa na odwołującym się.

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż wbrew zarzutom skarżącej M. B. - Z. decyzja organu rentowego była wydana przez umocowanego do tego pracownika, co zostało udokumentowane stosowym pełnomocnictwem, podobnie organ rentowy był należycie reprezentowany w procesie, a załączone pełnomocnictwo nie było pełnomocnictwem łącznym.

Należy także tylko przypomnieć, że sąd powszechny może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które dyskwalifikują ją w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 21 listopada 1980 r., III CZP 43/80, OSNCP 1981 Nr 8, poz. 142; z dnia 27 listopada 1984 r., III CZP 70/84, OSNCP 1985 Nr 8, poz. 108 oraz z dnia 21 września 1984 r., III CZP 53/84, OSNCP 1985 nr 5-6, poz. 65). Niekwalifikowane naruszenie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego nie stanowi przesłanki wzruszenia decyzji przez sąd ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2014 r., III UK 137/13, OSNP 2015 Nr 8, poz. 113). Zasadniczym celem postępowania przed sądem jest merytoryczne rozstrzygnięcie o żądaniach strony albo o jej sytuacji prawnej, co do których powstał spór (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1996 r., II URN 1/96, OSNAPiUS 1996 Nr 21, poz. 324). Rolą sądu ubezpieczeń społecznych nie jest tropienie i ujawnianie uchybień i niedociągnięć organu rentowego, lecz merytoryczne rozstrzygnięcie o sytuacji prawnej ukształtowanej wcześniej w decyzji administracyjnej. / tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2020 r. I UK 124/19 z uzasadnieniem/. Zatem zgłaszane przez skarżących zarzuty co do treści decyzji, czy błędów przy jej procedowaniu, pozostawały bez znaczenia przy rozstrzygnięciu.

W toku przedmiotowego postępowania organ rentowy przypisał odpowiedzialność A. K. (1) oraz M. Z. jako rektorom i Z. D. (1) jako kanclerzowi wyższej szkoły niepublicznej.

Bezspornie wnioskodawcy nie mogą powoływać się na fakt zgłoszenia wniosku o upadłość uczelni, gdyż ta nie posiada zdolności upadłościowej, co jednak nie powoduje, iż co do zasady nie ma możliwości zastosowania art. 116 a cytowanej ustawy. Powyższe znajduje potwierdzenie wyroku SA w Białymstoku z dnia 2 marca 2016 r. III AUa 972/15 zgodnie z którym uczelnia wyższa jest „inna osobą prawną” i art. 116a w zw. z art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa ma do niej pełne zastosowanie. Jeżeli osoba prawna nie ma zdolności likwidacyjnej albo układowej członek jej organu zarządzającego może uwolnić się od odpowiedzialności jedynie wskazując mienie, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych tej osoby prawnej w znacznej części.

Jedynie M. Z. nie kwestionowała, iż w spornym okresie pełniła funkcje rektora.

Natomiast A. K. (1) podnosił, iż brak było dokumentu, na mocy którego byłby powołany na to stanowisko, jednakże nie kwestionował, iż faktycznie tę funkcję pełnił w spornym okresie.

Z. D. (1) podnosił, iż po dniu 30.09.2017 r nie pełnił już funkcji kanclerza w związku ze złożoną rezygnacją.

W tym miejscu należy jednak przypomnieć, że faktyczne wykonywanie obowiązków członka zarządu w spółce z o.o., nawet po formalnej rezygnacji z funkcji członka zarządu w tejże spółce, powoduje odpowiedzialność podatkową tego podmiotu przewidzianą w art. 116 § 2 o.p.

Zasadnicze znaczenie ma zatem wyjaśnienie, co należy rozumieć przez "pełnienie obowiązków". Innymi słowy, jakie czynniki decydują o tym, że dana osoba pełni w danym momencie obowiązki członka zarządu spółki kapitałowej, do których na podstawie art. 201 § 1 k.s.h. należy w szczególności prowadzenie spraw spółki oraz jej reprezentacja. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 4 marca 2015 r., sygn. akt I FSK 241/14, wskazał, że art. 116 § 2 O.p. odwołuje się do faktycznego sprawowania przez dany podmiot wymienionej w tym przepisie funkcji. Oceniając odpowiedzialność solidarną konkretnej osoby za zaległości podatkowe jednostki organizacyjnej, którą zarządza, istotne znaczenie ma więc ustalenie, czy w danym czasie podejmowała ona aktywne działania z zakresu prowadzenia spraw spółki. Należy podkreślić, że istota odpowiedzialności solidarnej członków zarządu za zaległości podatkowe nie opiera się wyłącznie na formalnym piastowaniu danego stanowiska, lecz również na ponoszeniu konsekwencji działań lub zaniechań. Za związaniem odpowiedzialności członków zarządu z rzeczywistym sprawowaniem tej funkcji opowiedział się zresztą wielokrotnie Naczelny Sąd Administracyjny. W jednym z orzeczeń NSA stwierdzono, że faktyczne wykonywanie obowiązków członka zarządu w spółce z o.o., nawet po formalnej rezygnacji z funkcji członka zarządu w tejże spółce, powoduje odpowiedzialność podatkową tego podmiotu przewidzianą w art. 116 § 2 O.p. (wyrok NSA z dnia 13 sierpnia 2013 r., sygn. akt II FSK 2401/11). W innym z kolei wyroku Sąd ten przedstawił pogląd, że pojęcie "pełnienie obowiązków członka zarządu", które jest kluczowe dla określenia zakresu odpowiedzialności uregulowanej w art. 116 § 2 O.p., należy odnieść do kontekstu faktycznego. Nie można tego pojęcia utożsamiać np. z wpisem do rejestru handlowego, lecz należy mieć na względzie możliwość uwzględnienia przy dokonywaniu jego wykładni okoliczności faktycznych, dotyczących możliwości rzeczywistego oddziaływania na sprawy danej spółki przez osobę tylko formalnie figurującą w rejestrze jako członek zarządu (wyrok NSA z dnia 16 września 2011 r., sygn. akt II FSK 561/10). Naczelny Sąd Administracyjny zwracał również uwagę na istotne znaczenie rzeczywistej zmiany sposobu zarządzania spółką po ewentualnym wygaśnięciu mandatu członka zarządu. Nie można bowiem nie uwzględnić faktu, że np. żadna nowa osoba nie zostaje w to miejsce powołana, a dotychczasowy członek zarządu wciąż faktycznie sprawuje dotąd pełnioną funkcję w organie wykonawczym danego podmiotu (por. wyrok NSA z dnia 22 marca 2013 r., sygn. akt I FSK 862/12)./por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S. z dnia 5 czerwca 2018 r. I SA/Sz (...), Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w P. z dnia 24 maja 2018 r. I SA/Po 250/18/.

Podobne stanowisko dość powszechnie prezentowane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych. Przykładowo, w wyroku WSA w Poznaniu z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt I SA/Po 1288/14 wyrażony został pogląd, że osoba, która faktycznie pełniła funkcję członka zarządu w okresie, w którym powstały zobowiązania podatkowe, nie może powoływać się na okoliczność, że jej mandat wygasł na podstawie art. 202 § 1 k.s.h. dla uwolnienia się od odpowiedzialności za zaległości podatkowe, którą ponosi na podstawie art. 116 O.p. W wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 stycznia 2016 r., sygn. akt II FSK 468/15, skład orzekający zajął stanowisko, że brak wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego faktu wygaśnięcia mandatów członków zarządu spółki z o.o. powołanych umową wspólników na te stanowiska na czas nieoznaczony, w związku z zatwierdzeniem przez uchwałę jej wspólników sprawozdania finansowego tej spółki za pierwszy pełny rok obrotowy, przy zaistnieniu innych jeszcze okoliczności związanych z dalszym pełnieniem tych stanowisk przez tych członków zarządu, prowadzić może do ich odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki na zasadach wskazanych w art. 116 § 1-4 O.p.). Z kolei w wyroku z dnia 22 marca 2013 r., sygn. akt I FSK 862/12 Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że mandat do pełnienia funkcji w zarządzie nie wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy, nawet jeśli zaniedbało ono powołania w tym momencie nowego zarządu, jeżeli członek zarządu wciąż faktycznie sprawuje dotychczas pełnioną funkcję, podpisując dokumenty finansowe, jak i inne dokumenty oraz nie składa rezygnacji. Analogiczne stanowisko wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 29 czerwca 2016 r., (...)/por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 maja 2018 r. (...)/

Dla uznania, że przesłanka faktycznego pełnienia obowiązków członka zarządu nie została spełniona konieczne staje się powstrzymanie od wszelkich czynności w stosunkach zewnętrznych spółki, a zatem w relacji do podmiotów, które nie wiedzą o rezygnacji z tej funkcji, w szczególności powstrzymanie się od reprezentowania spółki, w tym od podpisywania dokumentów kierowanych do organów podatkowych./tak Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 marca 2021 r. (...)/

Z poczynionych ustaleń wynika, że A. K. (1) pełnił faktycznie obowiązki rektora w spornym okresie, posługiwał się tym tytułem, był ujawniony w rejestrze uczelni niepublicznych jako rektor, więc co do zasady w ocenie Sądu, organ rentowy wykazał, że pełnił funkcję rektora w spornym okresie, co nie jest równoznaczne z przypisaniem mu odpowiedzialności, o czym będzie mowa w dalszej części rozważań.

Natomiast z ustaleń wynika, że po dniu 30.09.2017 r Z. D. nie pełnił funkcji kanclerza. W istocie brak jest dokumentów potwierdzających złożenie przez niego rezygnacji, a jego zeznania są w tym zakresie niespójne (gdzie, kiedy i komu złożył rezygnację), to z zeznań M. B. – Z. wynika, że w okresie pełnienia przez nią funkcji, kanclerza w uczelni nie było, co potwierdza także informacja założyciela. Zatem brak dowodu (takiego organ rentowy nie przedstawił), że Z. D. pełnił faktycznie funkcję kanclerza także po 30.09.2017 r, zatem do tej daty można rozpatrywać ewentualną jego odpowiedzialność.

Jednocześnie Sąd pominął wydruk świadectwa pracy złożony przez Z. D. z uwagi na brak podpisu pod tym dokumentem.

M. Z. podnosiła, iż decyzja jest przedwczesna, albowiem postępowanie egzekucyjne trwa nadal, zatem nie zostało wykazane, że egzekucja była bezskuteczna.

W ocenie Sądu organ rentowy wykazał przesłankę bezskuteczności egzekucji.

Bezskuteczność egzekucji jest wykazana, gdy egzekucja z majątku spółki w całości lub w części jest bezskuteczna. Zdaniem Sądu Okręgowego, tak samo jak przy odpowiedzialności z art.299 kodeksu spółek handlowych (poprzednio 298 kodeksu handlowego), ustalenie przesłanki bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu wskazującego, że spółka nie ma majątku, który pozwałaby na zaspokojenie wierzyciela - może to być :

- bilans spółki, z którego wynika, że nie ma ona majątku wystarczającego na zaspokojenie wierzyciela,
- postanowienie o umorzeniu egzekucji z uwagi na jej bezskuteczność uzyskane przez innego wierzyciela,
- a także wszelkie inne dowody wskazujące, że w danej sytuacji nie jest realne uzyskanie zaspokojenia przez wierzyciela z pozostałego jeszcze majątku spółki. /por. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 24 kwietnia 2018 r. ,I SA/Gd 99/18/

Uogólniając można stwierdzić, iż przesłankę bezskuteczności egzekucji można wykazać na podstawie każdego dowodu wskazującego, że spółka nie ma majątku, który pozwałaby na zaspokojenie jej wierzyciela, który dochodzi swojej należności od członka zarządu Spółki.

Nie można bowiem, zdaniem Sądu Okręgowego, zmuszać organu rentowego do działań pozbawionych racjonalności, aby wszczął i prowadził wszelkiego rodzaju postępowanie egzekucyjne przeciwko spółce, skoro wykazał on takie okoliczności, z których można wnioskować, że egzekucja z majątku spółki byłaby całkowicie lub bezskuteczna. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2003 VCKN 416/2001 OSNC 2004/7-8/poz.128 ,orzeczenie Sądu Najwyższego z 9 czerwca 1937r. IC 1927/36 Zbiór Urzędowy 1938 nr 4 poz.184, Uchwała Sądu Najwyższego z 15 czerwca 1999r. III CZP 10/99 -Monitor Prawniczy 1999/11 str 42, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 października 1994r I ACr 470/94 Prawo Gospodarcze 1995 nr 6 strona 28 ; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 18 stycznia 1994r ACr 1024/93 - Przegląd Orzecnictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku 1994/2 strona 28; A.Szajkowski- Kodeks handlowy

tom I s. 298 - komentarz- Wydawnictwo C.H.Beck/PWN Warszawa 1994; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 czerwca 2005r. VI ACa 231/2005)

Bezskuteczność egzekucji w całości lub w części, o której mowa w art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa oznacza stan, gdy wierzyciel podatkowy nie uzyskał zaspokojenia mimo przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego. Będzie to, więc działanie nieprzynoszące pożądanych rezultatów. Tym samym, bezskuteczność egzekucji będzie miała miejsce, gdy skierowanie egzekucji do całego majątku podatnika, zastosowanie różnych sposobów egzekucji, nie dało wyniku w postaci zaspokojenia roszczenia podatkowego. Warunkiem uznania bezskuteczności egzekucji jest jej formalne przeprowadzenie, a także stwierdzenie bezskuteczności egzekucji na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu. Jeżeli natomiast członek zarządu spółki poddaje w wątpliwość zakres egzekucji skierowanej do majątku spółki, ale sam nie wskazuje mienia, z którego zaspokojenie zaległości podatkowych byłoby możliwe, to zarzut ten nie może być uwzględniony. (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 października 2016 r., (...), opubl. L.).

Mienie spółki, którego wskazanie zwalnia członka zarządu z odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki musi być realne i istnieć w dacie, gdy zostało wskazane. Okoliczności te powinien wykazać członek zarządu podając dane umożliwiające przeprowadzenie z tego mienia skutecznej egzekucji. (tak wyrok WSA w Warszawie z dnia 21 stycznia 2012 r., (...) SA/Wa (...), Lex nr 1139384).

Należy przy tym nadmienić, że zgodnie z art. 116 § 1 o.p. do uznania egzekucji za bezskuteczną wystarczający jest choćby częściowy brak możliwości zaspokojenia wierzyciela. /Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2018 r. I (...) 984/16/.

Bezskuteczność egzekucji rozumiana być musi jako brak rezultatu w skuteczności czynności egzekucyjnych - bezskuteczność egzekucji ustala się na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu. Postępowanie takie musi być wszczęte, jednak dla oceny, że egzekucja jest bezskuteczna nie musi zostać wydane formalne postanowienie o umorzeniu. /Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. z dnia 19 kwietnia 2018 r. (...) SA/Łd 860/17 /.

Z istoty pojęcia bezskutecznej egzekucji w całości lub w części wynika, że może i powinno być odnoszone do całości majątku zobowiązanego (dłużnika), a nie tylko do konkretnej wierzytelności publicznoprawnej (cywilnoprawnej). Nie chodzi zatem o jakikolwiek majątek dłużnika niezależnie od jego wartości, lecz o majątek o takiej wartości, z którego co najmniej w znacznej części możliwe będzie uregulowanie zaległości. Przy ocenie tej przesłanki należy zrelatywizować wysokość zobowiązania do wartości wskazanego majątku, a następnie dokonać oceny stopnia zaspokojenia wierzytelności z tego majątku. /Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 marca 2018 r. (...) 817/16/.

Bezskuteczność egzekucji może być stwierdzona na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu, a nie tylko na podstawie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu art. 116 § 1 o.p. oznacza, że w wyniku wszczęcia i przeprowadzenia przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku podmiotu nie doszło do przymusowego zaspokojenia wierzyciela. Bezskuteczność tę stwierdza się na podstawie okoliczności wynikających z czynności przeprowadzonych w postępowaniu egzekucyjnym. Wystarczy, że organ na podstawie zebranych dowodów wykaże, że kontynuowanie egzekucji nie może przynieść żadnych pozytywnych rezultatów. /Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 31 stycznia 2018 r. I SA/Kr 773/17/ .Wolą ustawodawcy było zagwarantowanie zaspokojenia należności względem Skarbu Państwa nie w dowolnej części, ale w stopniu znacznym. Znaczny stopień zaspokojenia należy wiązać z taką sytuacją, gdzie spłata należności wobec Skarbu Państwa doprowadzi do zapłaty przynajmniej połowy należności. /tak wyrok WSA w Gliwicach z dnia 23.06.2009, (...) SA/Gl (...)/

Z poczynionych ustaleń wynika, że postępowanie egzekucyjne w stosunku do Wyższej Szkoły (...) prowadzi III Urząd Skarbowy (...). W lipcu 2014 r doszło do zajęcia szeregu wierzytelności pieniężnych przysługujących uczelni tytułem opłat za naukę. 7 studentów przekazało swój dług względem szkoły, na łączną kwotę 23617,80 zł. Kwota ta została zaksięgowana na poczet kosztów egzekucyjnych. W dniu 8.11.2017 r doszło do zajęcia wierzytelności z rachunku

bankowego w (...) SA. Zajęcie nie mogło być zrealizowane z uwagi na brak środków na rachunku bankowym. Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż organ rentowy wykazał bezskuteczność egzekucji.

A. K. (1) i M. Z. zgłaszali zastrzeżenia, co do wysokości zadłużenia, w szczególności w kontekście przedawnienia, jednakże z uwagi na trwające postępowanie egzekucyjne, bieg terminu przedawnienia został zawieszony. (art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Sąd, na wniosek pełnomocnika M. B. – Z. , załączył akta postępowania egzekucyjnego. Pełnomocnik nie zgłosił w tym zakresie żadnych wniosków dowodowych.

Trzeba też podnieść, że poza tym w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej nie może być już badana kwestia wysokości należności podatkowych./por. wyrok NSA w W. z dnia 15.11.2011 r, (...) 894/10/. Osoba trzecia, zobowiązana na podstawie art. 116 § 1 O.p. do uiszczenia należności za podatnika, nie ma statusu strony w postępowaniu wymiarowym w stosunku do spółki i może skutecznie kwestionować jedynie fakt przeniesienia należności, a nie wysokość tej należności./postanowienie NSA z dnia 27.05.2011 r, (...) 26/10/.

Zasadniczą kwestią sporną było ustalenie, czy rektor i kanclerz to funkcje, o których mowa w art. 116 a ustawy.

Zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie (Dz.U. 2005 Nr 164, poz. 1365 ze zm.), art. 60:

-organami kolegialnymi uczelni publicznej są senat i rady podstawowych jednostek organizacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

-statut publicznej uczelni może przewidywać zamiast lub obok senatu inny organ kolegialny.

- przepisy ustawy dotyczące senatu uczelni mogą być stosowane, w zakresie określonym w statucie uczelni, do organu kolegialnego.

-organy kolegialne uczelni niepublicznej określa jej statut. Przepisy ustawy dotyczące senatu stosuje się odpowiednio do najwyższego organu kolegialnego uczelni niepublicznej.

-organami jednoosobowymi uczelni są rektor i kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych. Kierownikiem wydziału jest dziekan.

-Statut uczelni niepublicznej może przewidywać istnienie innego, oprócz rektora, organu jednoosobowego.

Zgodnie z art. 66 cytowanej ustawy:

- Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz, jest przełożonym pracowników, studentów i doktorantów uczelni.

- Rektor opracowuje i realizuje strategię rozwoju uczelni, uchwalaną przez organ kolegialny uczelni wskazany w statucie. Uchwała może określić środki na wdrażanie tej strategii, w tym pochodzące z funduszu rozwoju uczelni.

- Rektor uczelni publicznej podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni lub kanclerza, w szczególności:

- 1) podejmuje decyzje dotyczące mienia i gospodarki uczelni;
- 2) tworzy, przekształca i znosi jednostki organizacyjne wskazane przez statut;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni;
- 4) sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni;

5) dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni;

6) określa zakres obowiązków prorektorów.

Do kompetencji rektora uczelni niepublicznej należą sprawy, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 5, oraz inne sprawy określone w statucie uczelni.

Statut uczelni niepublicznej może przekazać kompetencje określone w ust. 2 pkt 1 i 4 do właściwości organu, o którym mowa w art. 60 ust. 7.

Tym samym w świetle wskazanych przepisów w spornym okresie niewątpliwie możliwym było statutowe przekazanie uprawnień rektora uczelni niepublicznej w zakresie decyzji dotyczących mienia i gospodarki uczelni, w tym w zakresie zbycia lub obciążenia mienia, oraz w zakresie nadzoru nad administracją i gospodarką uczelni innemu organowi jednoosobowemu wchodzącemu w skład zarządu.

Taki sposób sformułowania przepisu wskazuje na to, że organ, któremu zostały one przekazane (w tym wypadku kanclerzowi) wykonuje je samodzielnie. Nie działa z upoważnienia rektora. Kompetencje kanclerza są samodzielne w zakresie podejmowania decyzji dotyczących mienia i gospodarki uczelni oraz nadzoru nad administracją i gospodarką uczelni. Wynikają bezpośrednio z ustawy i statutu uczelni.

Nie ma rozstrzygających argumentów natury językowej, które by jednoznacznie wskazywały, że pojęcie "członkowie organów zarządzających" osobami prawnymi oznacza li tylko członków zarządu, czyli pełniących funkcje w tak nazwanym organie osoby prawnej. Po pierwsze samo pojęcie "członkowie organów zarządzających" zostało sformułowane w liczbie mnogiej, co nie wydaje się dziełem przypadku, ale zabiegiem celowym mającym na celu podkreślenie, że w różnych osobach prawnych mogą funkcjonować różne "organy zarządzające" i chodzi o podkreślenie nie nazwy danego organu osoby prawnej, ale pełnionej przez ten organ funkcji - "zarządzającej". Takie rozumienie pojęcia "członków organów zarządzających" jest właściwe również z tego względu, że przeniesienie na zarządców odpowiedzialności majątkowej ex lege ma na celu wyłącznie ochronę wierzycieli przed skutkami zarządzania spółką w sposób prowadzący do bezskuteczności egzekucji przeciwko niej./tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 lutego 2018 r. III AUa 221/16/

W uzasadnieniu wyroku z dnia 14 października 2015 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w (...) SA/Łd 474/15 wskazał że odpowiedzialność osób trzecich za zaległości podatkowe innych osób prawnych ciąży na nich tylko pod warunkiem, że można zakwalifikować te osoby do „członków organów zarządzających”. Odpowiedzialność osób trzecich jest wyjątkiem od zasady, że każdy ponosi odpowiedzialność za własne czyny a także to, że odpowiedzialność uregulowana w rozdziale 15 ordynacji podatkowej jest odpowiedzialnością finansową a zatem może ponosić ją tylko osoba trzecia, która zarządzała sferą finansową danej osoby prawnej zarówno prawnie jak i faktycznie. Tym samym organy ustalając, że skarżący pełniąc funkcje rektora wyższej uczelni był organem zarządzającym tej szkoły starannie winny rozważyć obowiązujący w tym zakresie stan prawny (ustawę o szkolnictwie wyższym i statut) gdyż ich pominięcie wpływa na wynik sprawy. Konstatacja, iż skarżący pełnił obowiązki rektora wyższej uczelni w okresie kiedy upłynął termin płatności zaległości podatkowych nie jest wystarczająca do uznania go za organ zarządzający. W sytuacji powierzenia rektorowi wyższej szkoły niepublicznej jedynie funkcji opisanych w ust. 3 i 5 ustawy o szkolnictwie wyższym powołanie kanclerza z przekazaniem mu kompetencji o których mowa w art. 60 ust. 7 sprawia, iż organem zarządzającym szkoły w rozumieniu art. 116 a op jest wyłącznie kanclerz.

Podnieść należy iż zgodnie z wyrokiem NSA w W. z dnia 10 listopada 2017 r. (...) 201/16 jeżeli decyzje i oświadczenia woli rektora wywołujące skutki finansowe dla uczelni wymagają dla swej ważności zgody kanclerza lub założyciela, to zakres kompetencji rektora odpowiada „minimum ustawowemu”, ale rektor w zakresie gospodarki finansowej szkoły nie posiada żadnej swobody decyzyjnej. W konsekwencji wskazany Sąd uznał, iż zaskarżony wyrok uchylający decyzje Izby Skarbowej w przedmiocie orzeczenia solidarnej odpowiedzialności rektora jako osoby trzeciej za zaległości podatkowe Wyższej Szkoły w podatku dochodowym od osób fizycznych odpowiadał prawu.

Jeżeli kompetencje kanclerza są samodzielne w zakresie podejmowania decyzji dotyczących mienia i gospodarki uczelni oraz nadzoru nad administracją i gospodarką uczelni, bowiem wynikają bezpośrednio z ustawy i statutu uczelni, należy uznać kanclerza, za organ zarządzający uczelnią, a tym samym przypisać mu odpowiedzialności za zaległości podatkowe, w zakresie o jakim mowa w art. 116a o.p../tak Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 listopada 2017 r. (...)/

Reasumując w ocenie Sądu Okręgowego dla określenia podstaw i zakresu odpowiedzialności z art. 116a Ordynacji podatkowej należy badać nie tylko postanowienia odpowiednich ustaw, ale także statutu konkretnej osoby prawnej.

W tym miejscu należy podnieść, że Sąd uznał w pełni wartość dowodową przedstawionego w formie e –mail przez (...) statutu z września 2012 r . Przedstawiona pierwotnie wersja była niepełna z uwagi na brak wszystkich stron. Ostatecznie przedstawiona wersja zawiera wszystkie strony, a strony dotychczas przedstawione nie różniły się treścią od przedstawionych ostatecznie. Widniejący "pasek" na wydruku, który dla pełnomocnika Z. D. stanowił podstawę do kwestionowania wartości dowodowej statutu, nie wpływa na treść dokumentu. Sąd zatem pominął wniosek pełnomocnika Z. D. o zwrócenie się o oryginał dokumentu do (...) jako zmierzający wyłącznie do przewleczenia postępowania.

Sąd uznał także w pełni wartość dowodową statutu z lutego 2017 r. Pełnomocnik Z. D. zakwestionował tę wartość, kwestionując brak podpisów założyciela, tymczasem z pozostałych ustaleń wynika, że treść statutu w takiej wersji była umieszczona na stronach internetowych, nadto była przedmiotem obrad senatu. Wniosków dowodowych mających wykazać okoliczności przeciwne pełnomocnik Z. D. nie zgłosił.

Sąd uznał w pełni wartość dowodową regulaminu organizacyjnego, z uwagi na to, że żadna ze stron nie zakwestionowała skutecznie jego obowiązywania.

Z ustaleń poczynionych na podstawie statutów oraz regulaminu obowiązujących w okresie spornym, a więc okresie, którego dotyczą zaległości składkowe , wynika, że:

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym z 2008 roku Wyższej Szkoły (...) w Ł. władzami uczelni byli: senat, rektor i **kanclerz**. Do zadań rektora należało m.in.:

- kierowanie działalnością uczelni i reprezentowanie jej na zewnątrz,
- jest przełożonym pracowników uczelni,
- sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą,
- nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z nauczycielami akademickim
- przedkłada roczne sprawozdanie z działalności założycielowi.

Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni, zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi, przygotowuje i przedstawia założycielowi plan rzeczowo – finansowy uczelni oraz sprawozdanie z jego wykonania. Kanclerz w szczególności kieruje administracją i gospodarką uczelni oraz podejmuje decyzje dotyczące mienia i gospodarki, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych dla organów uczelni, reprezentuje uczelnię na zewnątrz w sprawach administracji i gospodarki zgodnie z upoważnieniem założyciela, nadzoruje realizację umów cywilno - prawnych zawieranych przez uczelnię w zakresie posiadanych kompetencji, jest odpowiedzialny za zabezpieczenie całego majątku uczelni.

Zgodnie ze statutem z dnia 21.09.2012 r :

Nadzór nad działalnością uczelni sprawuje założyciel w zakresie określonym statutem.

Do kompetencji założyciela należy m.in. :

- zatwierdzenie regulaminu organizacyjnego uczelni
- przyjęcie bądź odrzucenie sprawozdania rocznego z działalności uczelni
- powoływanie o odwoływanie rektora po zasięgnięciu opinii senatu
- powoływanie i odwoływanie kanclerza, po zasięgnięciu opinii senatu
- opiniowanie planu rzeczowo – finansowego uczelni
- nadawanie statutu i dokonywanie w nim zmian.(§5)

Uczelnia prowadzi samodzielną politykę finansową na podstawie planu rzeczowo – finansowego, który ustala kanclerz i przedstawia go do opinii założycielowi.

Kanclerz przedstawia założycielowi sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo – finansowego.

Rektor przedstawia ministrowi właściwemu ds. szkolnictwa wyższego sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo – finansowego. (§8)

Organami kolegialnymi uczelni są: senat, rady instytutów, organami jednoosobowymi uczelni są **rektor , dyrektorzy instytutów i kanclerz.** (§9)

W skład senatu wchodzi m. in. Rektor jako przewodniczący, kanclerz, przedstawiciele założyciela. (§10)

Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz , jest przełożonym pracowników i studentów uczelni. Sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni, dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni, decyzje i oświadczenia **woli rektora wywołujące skutki finansowe dla uczelni wymagają dla swej ważności zgody kanclerza i założyciela.**

Rektor, m.in.:

- opracowuje regulamin organizacyjny uczelni, opracowuje regulamin studiów, powołuje i odwołuje prorektorów, nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z nauczycielami akademickimi, przedkłada roczne sprawozdanie z działalności uczelni założycielowi.(§18)

Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni. Zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi. (§21)

Pracę głównego księgowego nadzoruje bezpośrednio kanclerz. (§35)

Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza wykonywana jest w formie zakładów tworzonych , przekształcanych i likwidowanych przez kanclerza po zasięgnięciu opinii senatu.(§53)

Kontrola wewnętrzna polega na sprawdzeniu przez rektora lub inne osoby działające na jego polecenie sposobu wykonywania przez jednostki organizacyjne uczelni i pracowników uczelni powierzonych im zadań , w tym w zakresie zgodności sposobu wykonywania ww. zadań z prawem. Przez pracowników uczelni rozumie się zarówno nauczycieli akademickich , jak i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, także osoby zajmujące stanowiska kierownicze oraz piastujące funkcje innych niż rektor organów jednoosobowych.(§54)

Do obowiązków kanclerza, kwestora, prorektorów, dyrektorów instytutów i kierowników pozostałych jednostek organizacyjnych należy zapewnienie warunków do efektywnego działania kontroli wewnętrznej, w szczególności przez:

- określenie zasad obiegu dokumentów, a przede wszystkim dokumentów finansowo – księgowych, zasad gospodarki finansowej, przestrzeganie przez jednostki organizacyjne uczelni dyscypliny w zakresie gospodarki finansowej, obrotu składnikami majątkowymi, ujawnianie gospodarności i nadużyć.(§55).

Zgodnie ze statutem w wersji z dnia 1.07.2015 r :

Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza może być wykonywana jest w formie zakładów lub spółek prawa handlowego tworzonych , przekształcanych i likwidowanych przez kanclerza za zgodą założyciela. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez zakład określa regulamin ustalony przez kanclerza i zatwierdzony przez założyciela. Zakłady podlegają kanclerzowi. Decyzję o utworzeniu spółki lub przystąpieniu do spółki podejmuje kanclerz za zgodą założyciela. Spółkę tworzy rektor. Oświadczenie o przystąpieniu do spółki składa rektor.(§5)

Decyzję o utworzeniu jednostki ogólnouczelnianej podejmuje kanclerz za zgodą założyciela. Kierownika jednostki powołuje i odwołuje kanclerz. (§8)

Organami kolegialnymi uczelni są: senat, rady instytutów, organami jednoosobowymi uczelni są **rektor , dyrektorzy instytutów** (§12)

W skład senatu wchodzi m. in. Rektor jako przewodniczący, kanclerz, przedstawiciele założyciela. (§14)

Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz , jest przełożonym pracowników i studentów uczelni. Sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni, dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni, decyzje i oświadczenia **woli rektora wywołujące skutki finansowe dla uczelni wymagają dla swej ważności zgody kanclerza lub założyciela.**

Rektor, m.in.:

- opracowuje regulamin organizacyjny uczelni, opracowuje regulamin studiów, powołuje i odwołuje prorektorów, nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z nauczycielami akademickimi, przedkłada roczne sprawozdanie z działalności uczelni założycielowi.(§22)

Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni. Zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi. Wynagrodzenie za pracę oraz szczegółowy zakres obowiązków tych pracowników ustala kanclerz. (§26)

Podstawą gospodarki uczelni jest roczny plan rzeczowo – finansowy, zatwierdzony przez senat. Kanclerz może powołać kvestora. Kwestor pełni funkcję głównego księgowego. (§51)

Według statutu w brzmieniu obowiązującym od **24.02.2017** r organami uczelni są senat oraz rady instytutów. Organem jednoosobowym jest rektor. (§12) W skład senatu wchodzi m.in. kanclerz.

Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza może być wykonywana jest w formie zakładów lub spółek prawa handlowego tworzonych , przekształcanych i likwidowanych przez kanclerza za zgodą założyciela. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez zakład określa regulamin ustalony przez kanclerza i zatwierdzony przez założyciela. Zakłady podlegają kanclerzowi. Decyzję o utworzeniu spółki lub przystąpieniu do spółki podejmuje kanclerz za zgodą założyciela. Spółkę tworzy rektor. Oświadczenie o przystąpieniu do spółki składa rektor.(§5)

Decyzję o utworzeniu jednostki ogólnouczelnianej podejmuje kanclerz za zgodą założyciela. Kierownika jednostki powołuje i odwołuje kanclerz. (§8)

Rektora powołuje i odwołuje założyciel, po zasięgnięciu opinii senatu. Umowę o pracę z rektorem zawiera kanclerz, po uprzednim ustaleniu jej warunków z założycielem. (§ 23) Rektor kieruje działalnością naukowo – dydaktyczną uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz, jest przełożonym pracowników, studentów i doktorantów uczelni, rektor opracowuje i realizuje strategię rozwoju uczelni, uchwaloną przez senat. Do kompetencji rektora należało w szczególności:

- sprawowanie nadzoru nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni,
- przyznawanie , na wniosek kanclerza , nagród dla nauczycieli akademickich i osób niebędących nauczycielami akademickimi, ustalenie organizacji roku akademickiego (§ 24)

Kanclerza powołuje i odwołuje założyciel, po zasięgnięciu opinii senatu. Umowę z kanclerzem zawiera rektor, po uprzednim ustaleniu jej warunków z założycielem. W przypadku niepowołania kanclerza kompetencje kanclerza wskazane w statucie sprawuje założyciel, jako kanclerz.

(§27)

Kanclerz kieruje administracją i gospodarką uczelni oraz jest organem zarządzającym w zakresie stosunków pracy. Do kompetencji kanclerza należało w szczególności:

- podejmowanie decyzji dotyczącej mienia i gospodarki uczelni w zakresie zwykłego zarządu, a w sprawach przekraczających zwykły zarząd – przedstawienie ich założycielowi do zatwierdzenia
- sprawowanie nadzoru nad administracją i gospodarką uczelni
- ustalanie zasad pobierania i wysokość opłat za naukę
- nawiązywanie i rozwiązywanie stosunków pracy
- opracowywanie rocznego sprawozdania z działalności uczelni
- opracowywanie planu rzeczowo – finansowego uczelni
- opracowanie sprawozdania z wykonania planu rzeczowo – finansowego oraz przedstawienie go założycielowi
- opracowanie sprawozdania finansowego uczelni .(§ 28)

Kanclerz może powołać kwestora. Kwestor pełni funkcję głównego księgowego. Umowę o pracę z kwestorem zawiera kanclerz , po uprzednim ustaleniu jej warunków z założycielem.

Mimo zatem, iż kanclerz w części statutów nie jest wymieniony jako jednoosobowy organ, nadal w ramach jego kompetencji pozostała kwestia administrowania i gospodarowania mieniem uczelni. Rektor w tym zakresie nie miał żadnych uprawnień.

Na marginesie nawet gdyby przyjąć, że powyższe statuty nie obowiązują z uwagi na uwagi pełnomocnika Z. D., co do ich wartości dowodowej, to należy wskazać, że także zgodnie ze statutem (...) wynikającym z uchwały nr 2 senatu, z **30.03.2012 r** :

-Uczelnia prowadzi samodzielną politykę finansową na podstawie **planu rzeczowo – finansowego, który ustala kanclerz** i przedstawia go do opinii założycielowi.

- Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz , jest przełożonym pracowników i studentów uczelni. Sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni, dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni, decyzje i oświadczenia woli rektora wywołujące skutki finansowe dla uczelni wymagają dla swej ważności zgody założyciela.

- Kanclerz sprawuje nadzór nad administracją uczelni. Zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi. (§21)

-Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą(...)Działalność gospodarcza wykonywana jest w formie zakładów tworzonych , przekształcanych i likwidowanych przez kanclerza po zasięgnięciu opinii senatu.(§53)

Przy czym Sąd pominął statuty obowiązujące w okrasach, które nie są objęte zaskarżoną decyzją.

Z poczynionych ustaleń na podstawie osobowych źródeł dowodowych wynika także, że A. K. (1) został zatrudniony w dniu 1.09.2012 r w Wyższej Szkole (...) w Ł. , którą reprezentował kanclerz Z. D. (1), na stanowisku profesora. W spornym okresie wykonywał czynności rektora. Nie miał dostępu do konta, nie zajmował się strefą finansową. Nie miał wglądu w obrót gotówki. O zaległościach składkowych dowiedział się w 2014 r. Oprócz rozmowy ze Z. D., który zapewnił go, że on się tym zajmie, nie podejmował żadnych kroków.

W okresie pełnienia funkcji rektora przez A. K., kanclerz był odpowiedzialny za całość działalności finansowo – gospodarczej uczelni. Natomiast rektor kierował działalnością dydaktyczno – naukową. Rektor i prorektorzy odpowiadali za proces dydaktyczny, tworzyli plany studiów, koncepcje organizacyjne. Wszystkie stanowiska w administracji podlegały kanclerzowi. W sprawach bieżących podejmował decyzje kanclerz, w sprawach dydaktyczno – naukowych była wymagana zgoda rektora. Dostęp do konta miał kanclerz i podlegli mu pracownicy. Kanclerz organizował warunki pracy uczelni. Rektor nie mógł podejmować samodzielnych decyzji co do skutków finansowych. Rektor nie miał wpływu na decyzje kanclerza. Kanclerz raz w roku przedstawiał roczne sprawozdanie dotyczące spraw finansowych. Bazą dotyczącą sytuacji finansowej była informacja , którą przedkładał kanclerz na posiedzeniu senatu. Dokumenty finansowe znajdowały się w komórkach, o których decydował kanclerz. Kanclerz był decydemem środków finansowych. Większymi zakupami zajmowała się księgowość z kanclerzem. Rektor nie miał dostępu do dokumentów finansowych, bo nie było to w jego gestii. Rektor podpisywał głównie dyplomy, suplementy, świadectwa studiów podyplomowych.

Część świadków przesłuchiwanym w postępowaniu przygotowawczym o sygnaturze 2Ds 1508/14/s, zainicjowanym przez Zus, w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa przez Z. D., zeznawała, że Z. D. informował ich, że z powodu trudności finansowych uczelni zalega z płatnościami na rzecz ZUS oraz w miarę możliwości zadłużenie to będzie regulowane.

Z. D. podpisywał Pit - 11 dla pracowników w 2013 r oraz korekty deklaracji. Posługiwał się pieczęcią Kanclerza, bądź „z up. Rektora Prorektor Wyższej Szkoły (...)”.

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd nie dał wiary Z. D. w części, w której twierdził, iż nie zajmował się kwestiami finansowymi uczelni, że to należało do kompetencji rektora, że rektor miał dostęp do kont, bowiem z pozostałego materiału dowodowego – osobowego jak i z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne.

Także pomocniczo należy przypomnieć o treści uzasadnień w sprawach karnych, w których Z. D. był wskazywany jako jedyna osoba, w której gestii pozostawała kwestia finansowania i gospodarowania uczelni.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka S. L., ponieważ nie miał on konkretnej wiedzy co do podziału kompetencji międzyrektorem a kanclerzem. Sąd uwzględnił jedynie częściowo zeznania Ł. M., albowiem w części zeznania nie były kategoryczne – świadek posługiwał się „chyba”.

Natomiast M. Z. została zatrudniona przez F. sp z oo reprezentowaną przez prezesa zarządu M. T. na stanowisku rektora. Do jej obowiązków należało m.in. wykonywanie zadań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w Statucie Uczelni. M. Z. w okresie pełnienia funkcji rektora od 1.10.2017 r, zajmowała się działalnością naukowo-dydaktyczną. Działała na podstawie statutu z lutego 2017. Takı otrzymała w dziekanacie. Widniał on także na stronie internetowej uczelni. Reprezentowała uczelnię na zewnątrz i w kontaktach z ministerstwem. Kwestiami finansowymi zajmowali się pan K. i G.. Nie było kanclerza w uczelni. W okresie jej kadencji kanclerz się nie pojawił. Z. D. nie

wykonywał czynności kanclerza od października 2017 r. Jeżeli nie ma kanclerza w uczelni to o wszystkich sprawach decyduje założyciel. Nie miała żadnych uprawnień do informowania się w kwesturze co do składek. Jako rektor nie miała takich kompetencji, nie mogła podejmować samodzielnie żadnych decyzji finansowych. Mogła się tylko zapytać założyciela. Nie zwracała się o informację, bo przeczytała statut i wynikało z niego, że nie będą jej dotyczyć sprawy finansowe. Operacjami finansowymi zajmowała się kwestura, ale decydowali założyciele. Przelewy mogli podpisywać pan K. i G.. Od początku było wiadomo że nie ma wpływu na finanse. Nie miała dostępu do rachunku. Nie mogła podejmować decyzji o zakupach bez zgody założycieli.

W ocenie Sądu na gruncie rozpoznawanej sprawy w stosunku do rektorów A. K. i M. B. - Z. bezzasadnie przypisał im odpowiedzialność w spornym zakresie. Wobec tego w tej części zaskarżona decyzja nie może się ostać, albowiem rektorzy w strukturze przedmiotowej uczelni w ramach przyznanych i wykonywanych kompetencji nie posiadali kwestii gospodarowania mieniem uczelni i administrowania uczelnią, nie mogli podejmować samodzielnych decyzji finansowych, a nawet nie mieli dostępu do konta uczelni, nie podlegali im pracownicy, zajmujący się finansami uczelni.

Bez wpływu na powyższą ocenę podostaje przy tym okoliczność, iż rektorzy byli uprawnieni do reprezentowania uczelni. Zauważyć bowiem trzeba, że statutowe przekazanie kanclerzowi uczelni do podejmowania decyzji dotyczących mienia i gospodarki uczelni, znajdujące umocowanie w art. 66 ust. 6 ustawy o szkolnictwie wyższym nie pozbawia rektora tej uczelni niepublicznej kompetencji do reprezentowania uczelni na zewnątrz. W świetle wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 listopada 2010 r. - I (...): z uwagi na szczególną regulację zawartą w ustawie o szkolnictwie wyższym w zakresie możliwości podziału kompetencji zarządczych pomiędzy rektorów a inny organ jednoosobowy – kanclerza lub prezydenta, proste odniesienie tych stwierdzeń dotyczących innych podmiotów spółek, stowarzyszeń, fundacji do podmiotu jakim jest uczelnia nie jest uprawnione. / por odpowiednio późniejszy powoływany już wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. z dnia 14 października 2015 r. I SA/Łd 474/15 z uzasadnieniem/

Należy wskazać, że ZUS nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność, iż rektor samodzielnie wykonywał czynności z zakresu gospodarowania finansami uczelni. Na uwagę zasługuje fakt, że w przeszłości ZUS składając zawiadomienie w przedmiocie podejrzenia popełnienia przestępstwa w związku z brakiem zapłaty za składki ZUS wskazał jako podejrzanego wyłącznie Z. D..

Zdaniem Sądu na gruncie rozpoznawanego przypadku nie budzi natomiast żadnej wątpliwości odpowiedzialność Kanclerza Z. D. w tej materii, z ograniczeniem czasowym jego odpowiedzialności do 30.09.2017 roku, o czym była mowa wyżej. WW na podstawie kolejnych Statutów uczelni w pełni autonomicznie podejmował bowiem wszelkie decyzje dotyczące jej spraw finansowych tym samym był organem zarządzającym uczelnią. Jego uprawnienia przyznane statutem nie pozwalały na przyjęcie, że nie miał on wpływu na sferę finansowej działalności uczelni także i uzewnętrznianej poza jej struktury organizacyjne, gdy nie był zaliczony wprost do jednoosobowych organów uczelni. W wyroku NSA w W. z dnia 10 listopada 2017 r. (...) 29/15 wskazano, iż jako że kompetencje kanclerza są samodzielne w zakresie podejmowania decyzji dotyczących mienia i gospodarki uczelni oraz nadzoru nad administracją i gospodarką uczelni, bowiem wynikają bezpośrednio z ustawy i statutu uczelni, należy uznać kanclerza za organ zarządzający uczelnią, a tym samym przypisać mu odpowiedzialność za zaległości podatkowe w zakresie o jakim mowa w art. 116 a op. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie również w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. z dnia 21 lipca 2015 r. I SA/Łd 466/15 oraz w wyroku Sądu Administracyjnego w K. z dnia 11 czerwca 2008 r. I Sa/Kr 337/06/. Z. D. jako kanclerz w zakresie uprawnień wymienionych w regulaminie i statutach posiadał:

- czynności dotyczące mienia i gospodarki uczelni, w tym reprezentacja uczelni w tym zakresie/regulamin ,statut z 02.2017, /

- nadzór nad administracją i gospodarką uczelni/regulamin, statut z 09.2012, statut z 07.2015, statut z 02.2017, /

- przedstawianie panu rzeczowo – finansowego i sprawozdanie z jego wykonania/regulamin, statut z 09.2012, statut z 02.2017, /
- wyrażanie zgody na czynności rektora pociągające za sobą skutki finansowe/ statut z 09.2012, statut z 07.2015/
- nadzór nad pracownikami, którzy zajmowali się finansami uczelni, powołanie kwestora (główny księgowy/kwestor/ statut z 09.2012, statut z 07.2015, statut z 02.2017/
- występowanie z wnioskiem o nagrody dla nauczycieli akademickich i osób niebędących nauczycielami akademickimi /statut z 02.2017/
- czynności związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez uczelnię. /statut z 09.2012, statut z 07.2015, statut z 02.2017/
- opracowanie sprawozdania finansowego./ statut z 02.2017/

Z. D. nie zgłaszał zarzutów co do wysokości zadłużenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ §1 i 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że : A. K. (1) i M. Z. nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania uczelni z tytułu nieopłaconych składek, Z. D. (1) nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania uczelni z tytułu nieopłaconych składek za okres po dniu 30.09.2017 roku i oddalił odwołanie Z. D. (1) w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu – kosztach zastępstwa procesowego, Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc tj zgodnie zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, w stosunku do M. B. – Z.. Wysokość tych kosztów ustalono w oparciu o § 2 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1804). Natomiast na podstawie art. 100 kpc w stosunku do Z. D., stosując ich stosunkowe rozdzielanie. Łączna wartość składek dochodzona od Z. D. wynosiła 2755506,08 zł (2307835,37 zł + 447670,71 zł). Wnioskodawca wygrał w 16 % i przegrał w 84% (co do kwoty 447670,71 zł { (...),08 – 100%, 447670,71 zł – x, (...) ,71 x 100 % : 2755506,08 zł = 16,25 %}. Łączne koszty stron wyniosły 30.000 zł (po 15. 000 zł ustalone na podstawie § 2 pkt. 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) oraz § 2 pkt. 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1800). Wnioskodawca powinien ponieść zatem koszty w wysokości 84 % (30.000 zł x 84%=25.200 zł, a poniósł 15.000 zł), zatem różnicę 10.200 zł zasądzono na rzecz strony przeciwnej.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- peł. ZUS r.pr . R. S.– przez PI (akta rentowe - pocztą)
- peł. Wnioskodawcy Z. D. i M. B. – Z. – przez PI
- A. K. – z pouczeniem o sposobie wniesienia apelacji (14 dni do SA za pośrednictwem SO)